

Роман ТРОФАНЮК

аспірант

Маріупольський Державний університет

Маріуполь, Україна

НЕОБХІДНІСТЬ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СПОЖИВАННЯ ДОРОГОЦІННИХ І ВИСОКОВАРТІСНИХ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ В КОНТЕКСТІ ПІДТРИМКИ МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ ДЕРЖАВИ

Із початком як гібридної, так і відкритої воєнної агресії росії проти України, на якісно новий рівень вийшла необхідність розвитку системи міжкультурної комунікації, адже від рівня виведення нашої країни з орбіти пострадянського впливу (більшою мірою російського), залежало і залежить сприйняття її незалежності збоку суспільств іноземних держав.

Міжкультурна комунікація - це смисловий і ідеально-змістовний аспект соціальної і культурної взаємодії; базовий елемент формування, відтворення, збереження і трансляції культури як у цілому, так і його складових [1, с. 137].

Недооцінка важливості масовості суверенних позицій в сфері міжкультурних комунікації збоку України створила сприятливі передумови для країни-агресора, щодо поширення антиукраїнських наративів в країнах Європи та інших країн. Варто відзначити, що діяльність рф в цій сфері, мала неабиякий масштаб як в плані організації (російські телеканали «Russia Today», «Sputnik», політичні рухи і навіть партії, громадські організації), так і їх фінансування. І тільки після повномасштабного вторгнення 2024 року країни Європи повністю або частково вимкнули зі свого ефіру російські пропагандистські канали, однак вплив інших організаційних форм був і залишається достатньо вагомим. Результати пропагандистської міжкультурної комунікації збоку рф відносно країн ЄС відображаються не лише на Україні, а й на інших державах, зокрема Німеччині, відносно якої постійно наголошується про те, що саме ця країна почала Другу світову війну, а міністерка закордонних справ Німеччини Анналена Бербок навіть після 80-ти років з часу тих подій, в своїх публічних виступах вдається до «покаянної» риторики.

Останнє десятиліття незалежності України відзначилось масовістю міграційних процесів, які по-суті, стали важливим інструментом міжкультурної комунікації. Однак інформація, яка поширювалася таким каналом не сприяла утвердженню суб'єктності

ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль

держави, адже в більшості висвітлювала проблемні аспекти українського суспільства (корупцію, соціальну несправедливість, лобізм, низький рівень доходів, економічну нестабільність), які власне і призвели до міграції.

Повномасштабне воєнне вторгнення росії на територію України викликало нову хвилю міграції населення України в інші країни світу, причому, в її складі були різні верстви населення і можливість демонстрації наслідків війни і бойових дій практично в режимі он-лайн трансформували в свідомості громадян різних країн окремі образи українського суспільства раніше продиктовані російськими джерелами. Також важливу роль в становленні суверенної міжкультурної комунікації України відіграли відомі українські культурні діячі, шоу-мени, телеведучі та інші представники культури, які здійснюючи волонтерсько-мистецькі заходи впливали у загальний комунікативний процес для підвищення інтересу різних країн до сучасних проблем України. Також можна констатувати факт, що вони стали своєрідним культурним десантом в різних країнах світу з метою ознайомлення світової спільноти з культурою України.

Разом з тим, нажаль, мають місце «кейси», які підсилюють ефект пропагандистського образу України на міжнародній арені. При чому в умовах загальної стагнації світової економіки і невизначеності, ефект від однієї скандальної справи набагато більший, аніж від 2-3-ох культурно-мистецьких подій чи урочистих заходів. Серед негативних кейсів, які створюють негативний вплив на сферу міжнародних комунікацій України останніх воєнних років слід відзначити корупційний скандал і Міноборони України невірним підрахунком яєць, корупційний скандал сім'ї Гриневичів, справа голови Хмельницької МСЕК Круги Т.В., справи інвалідності прокурорів, справа 13-ти автомобілів Rolli-Royce, зростання обсягів споживання ексклюзивних товарів в ряді Європейських країн внаслідок перебування певної кількості українських біженців з підвищеним рівнем добробуту та багато інших. Саме періодичність виникнення таких прецедентів й сприяють поширенню гасел щодо доцільності, а то й припинення міжнародної підтримки нашої країни в умовах війни. Масштаби цих процесів хоча й не є катастрофічними, але однозначно загрозливими, про що свідчать результати виборів в низці європейських країн, зростання рейтингів підтримки політичних сил з лівими або ультраправими поглядами, а також політиків-ізолюціоністів (вибори в Польщі, Словаччині, Угорщині, вагомий вплив антиукраїнських поглядів в республіканській партії США і т.п.).

Так згідно опитування GlobeScan майже сім із десяти людей у світі вважають, що їхні уряди повинні підтримувати Україну, яка захищається від російської агресії. Опитування проводилося в 30 країнах у липні та серпні 2023 року. У ньому взяли участь майже 30 тисяч осіб. Результати показують, що в середньому 29% респондентів у цих країнах «повністю згодні» з тим, що їхній уряд має підтримувати Україну в протистоянні російській агресії, а ще 40% респондентів «певною мірою згодні» з цим. Лише 11% «категорично не згодні» і 20% «скоріше не згодні» (рис. 1).

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

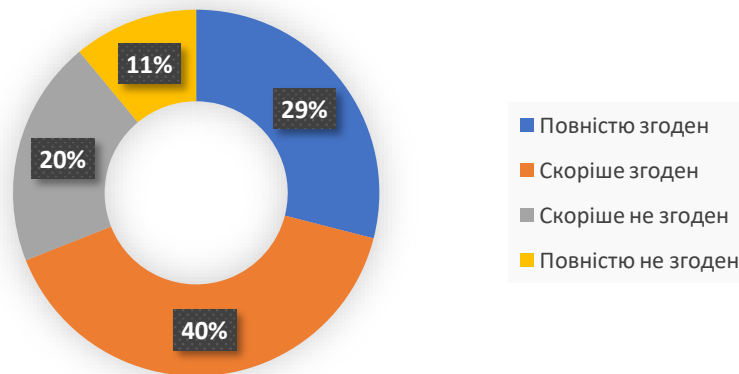

Рис. 1. Рівень солідарності населення з політикою підтримки України [2]

Насторodжуючими тенденціями, що цілісності суспільств у необхідності підтримки України відзначилися дослідження в ключових країнах-партнерах США, Німеччині, Великій Британії та Польщі.

На початку повномасштабного вторгнення близько 70-80% американців беззаперечно підтримували допомогу українцям. Однак до жовтня 2023 року ця цифра трохи впала до 63%. Водночас 53% американців вважають допомогу Україні виправданою, а 45% – навпаки. Найбільше підтримка України впала серед виборців Республіканської партії – на 18% (з 50% у липні 2022 року до 68% у липні 2022 року), але лише на 2% серед виборців Демократичної партії (із 77% у липні 2022 року – 79%) [3].

На початку 2023 року німецьке суспільство майже порівну розділилося в питанні постачання зброї в Україну. Наприклад, у січні 2023 року передачу танків підтримали 46% німців, проти – 43%. Пізніше російська пропаганда стверджувала, що аж 94 відсотки німців виступають проти допомоги Україні. Але це маніпуляція – ми говоримо лише про опитування серед виборців проросійської ультраправої «Альтернативи для Німеччини», а не серед усіх німців. Німці ще більш критично ставляться до передачі ракет Taugus – у серпні 2023 року 52% громадськості виступали проти, а підтримали лише 36%. Більшість німців, як і американців, розуміли, що війна буде довгою. Лише 15% вважають, що ситуація закінчиться до 2025 року, тоді як 70% переконані, що ні [4].

У лютому 2023 року 81% британців однозначно хотіли перемоги України. Це при тому, що лише 44% вважають війну в Україні гострою проблемою для їхньої країни. 52% британців переконані, що країни Заходу зробили недостатньо для перемоги в Україні, але водночас лише 28% хочуть, щоб Великобританія збільшила свою підтримку. Згідно з численними соціологічними опитуваннями в серпні 2023 року, 53-69% британців так чи інакше підтримують постачання Україні коштів і зброї в разі необхідності. Ще 33% підтримали мирні переговори, і лише 6% вважали, що Великобританія взагалі не повинна брати участь у війні [4].

Що стосується Польщі, то у перші місяці з початку великої війни поляки майже

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

беззаперечно підтримували Україну. Головний показник у цьому питанні — ставлення до українських біженців. У березні 2022 року лише 16% опитаних поляків негативно ставилися до біженців. Але в опитуванні в кінці 2023 року цей показник склав вже 22%. Ще 38% респондентів сказали, що ставляться до українців нейтрально. Цікаво, що 22% також сказали про побоювання, що біженці займуть їхні робочі місця. Саме тому негативніше до українців ставиться молодь до 35 років. Частка поляків, які, безсумнівно, підтримують Україну і вважають, що Польща повинна зробити все можливе, щоб допомогти у війні, становить 28%. 55% поляків переконані, що країна багато зробила для України. Так само лише 28% молодих поляків віком до 35 років підтримують передачу зброї, тоді як 60% підтримують лише гуманітарну допомогу [4].

Такі спадні тенденції суспільної думки, щодо в необхідності підтримки України в її країнах-партнерах слід нейтралізувати шляхом якісної міжкультурної комунікації, яка б опиралася на висвітлення дієвості державних інституцій в сфері подолання вищевказаних негативних кейсів. Одним із найбільш ефективних механізмів нейтралізації цих кейсів може виступити якісний дієвий фіскально-бюджетний механізм, який спрямовувався б на регулювання споживання розкішних товарів у контексті військових потреб та відновлення, а також мінімізував би корупційні ризики, оскільки забезпечувався б глобальними інформаційно-комунікаційними системами. Встановлення податку на володіння чи споживання дорожочінних і високовартісних товарів може бути ефективним інструментом міжкультурної комунікації, а міжнародна співпраця щодо обліку об'єктів оподаткування (предметів і їх власників) викликатиме інтерес іноземних ЗМІ щодо висвітлення інституційної спроможності держави Україна в міжнародному інформаційному полі. З іншої сторони, фіскальна активність, може стимулювати обмеження споживчих витрат на предмети розкоші та сприяти перерозподілу ресурсів на підтримку військових потреб та повоєнного відновлення. Такий підхід також може допомогти зменшити соціальну нерівність та сприяти більш справедливому розподілу ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Аксьонова В. І. Міжкультурна комунікація як атрибут соціокультурної життєдіяльності суспільства. Гуманітарний вісник ЗДІА. 2011. № 45. С. 128-140.
2. GlobeScan. Офіційний сайт. URL: <https://globescan.com/2023/10/18/seven-in-ten-people-want-their-governments-to-support-ukraine/> (дата звернення: 01.01.2025).
3. THE CHICAGO COUNCIL ON GLOBAL AFFAIRS. American Public Support for Assistance to Ukraine Has Waned, But Still Considerable URL: <https://globalaffairs.org/sites/default/files/2024-04/2023%20CCS%20Ukraine%20Brief%20FINAL.pdf> (дата звернення: 01.01.2025).
4. EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. Wars and elections: How European leaders can maintain public support for Ukraine URL: <https://ecfr.eu/publication/wars-and-elections-how-european-leaders-can-maintain-public-support-for-ukraine/> (дата звернення: 01.01.2025).